

Eigil Andersen (SF):

Som jeg husker historien, gjorde man forsøg på uddannelsesplanlægning med hensyn til kapacitet og beskæftigelsesudsigter allerede i 1970'erne, jeg tror, det var under Erik Ib Schmidts ledelse, og dengang havnede det også i en fiasko.

Kl. 15.00

Men jeg vil gerne spørge ministeren: Når man tilsyneladende bygger på forudsigelser om, hvor der er beskæftigelse, hvor langt et tidsperspektiv gælder den beskæftigelsesudsigte så for? Er det 1, 2, 3, 4, 5 eller 10 år?

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det kan hr. Eigil Andersen jo sige sig selv: Det er så hurtigt som muligt.

Uddannelsesplanlægning i 1970'erne, som blev ledet af Ritt Bjerregaard, blev til i en tid, hvor beskæftigelsen var dårlig, økonomien var dårlig, vi kørte med større og større underskud på betalingsbalancen osv. osv., og i den situation var der altså et massivt flertal, som dengang syntes, det var uforsvarligt blot at lade stå til, og så indførte man adgangsbegrænsning, og det var jo ud fra samme syn: at det er bedre, at de unge i tide får et skub over i et område, hvor de har nogle muligheder.

Den adgangsbegrænsning er så nu stort set afskaffet på langt de fleste områder. Nu er fri adgang og frit optag jo blevet reglen i stedet for undtagelsen. Så det der med, at det er lige så mislykket nu, som det var i 1970'erne, stop den snak! Det er jo det samme som at sige, at vi ikke er blevet et mere overhævende og et bedre samfund nu. Der er overhovedet ingen sammenligning mellem Danmark i dag og Danmark i 1970'erne. Jeg husker det nemlig. Det tror jeg da i øvrigt også at hr. Eigil Andersen gør, vi er da vist jævnaldrende.

Eigil Andersen (SF):

Som jeg husker historien, måtte man også dengang erkende, at det var en umulig opgave at lave de forudsigelser, for samfundet ændrede sig på nogle andre måder, end man havde forudset.

Men jeg vil gerne stille et sidste spørgsmål i den her sammenhæng, og det handler om, at ministeren og regeringen jo har lavet nogle såkaldt halve uddannelser, nogle begrænsede faglige uddannelser, hvor man i stedet for at blive elektriker f.eks. kan blive populært sagt kabeltrækker. Så kan man altså trække nogle kabler, men

der er så en masse andre ting, som man ikke kan lave inden for det område, som egentlig er et elektrikerområde. Jeg vil gerne spørge: I en tid med en omstilling af samfundet, hvor der skal være fleksibilitet på arbejdsmarkedet, og hvor det er vigtigt, at man har mange kompetencer, er det så en rigtig vej at gå at lave nogle stærkt specialiserede uddannelser, hvor man kun kan det halve af det, man kan efter en normal faglært uddannelse?

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

En kort og mere snæver uddannelse er bedre end ingen uddannelse. En kort og mere snæver uddannelse kan jo være starten på en almindelig uddannelse.

Og så kender jeg ikke andre end SF'ere og VS'ere, som mener, at man dengang erkendte umuligheden af at forudsige noget som helst. Det var en tankegang, der trivedes hos SF og også i visse kontorer, hvor man havde til opgave at vejlede de unge, det er rigtigt nok, men det store, store flertal her i Tinget har jo heldigvis aldrig nogen sinde kastet sig ud i den hårrejsende liberalisme, denne laden stå til, som udstråler fra hr. Eigil Andersen, at man bare skal lade folk vælge, hvad de vil, og så kan de sidde der på dagpenge og dimittendsatser til evig tid og synke ned i velfærdet.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil for et sidste spørgsmål.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Det var så den dybdegående argumentation bag parolen »frit valg«, vi fik fra undervisningsministeren der.

Jeg synes, det er at gøre grin med folk, at man ikke har nogen prognoser, som giver en nogle pejlemærker i forhold til, hvad det er for nogle uddannelser, man skal tage for at få sig et arbejde. Jeg synes, det er en skandale, at ministeren her i salen i dag bekendtgør over for de elever, som står uden mulighed for at tage den uddannelse, de gerne vil have, at ministeren ikke har en eneste prognose for, hvordan det ser ud inden for de felter om bare 5-10 år.

Jeg kan da godt forstå, hvis man som elev havde en eller anden forventning om, at der måtte ligge en eller anden 40-årig prognose for, hvordan arbejdsmarkedet ville udvikle sig, eller 30-årig eller 20-årig eller i det mindste bare en 10-årig eller 5-årig. Men ingen af de ting har mi-